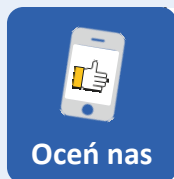

Lista głównych zadań komisji w obwodach za granicą w celu ustalenia wyniku głosowania - to materiał pomocniczy dla wszystkich osób, które mierzą się ze zrozumieniem procesu zamknięcia lokalu wyborczego i ustalenia wyniku głosowania.

Jeśli jesteś członkiem Obwodowej Komisji Wyborczej (ObKW) za granicą, pamiętaj, że podstawą Twojego działania są wytyczne PKW dla ObKW za granicą i różnią się one od wytycznych dla komisji w kraju.

Fundacja
Odpowiedzialna Polityka

Wykorzystałeś w pracy ten materiał?
Podobał Ci się lub masz do niego uwagi?

Daj nam znać, wypełnij ankietę:
<https://forms.gle/MNfmUFpb3MDbFynx5>

A) Zakończenie głosowania – zamknięcie lokalu

Gdy na zegarze wybije godzina 21:00 lub ostatni wyborcy z kolejki oddadzą swój głos, kończy się głosowanie.

Co robi komisja?

Prawo

Zamyka drzwi wejściowe

Wytyczne
Rozdział V,
pkt 73

Kiedy przewodniczący zarządzi zakończenie głosowania, komisja zamyka drzwi wejściowe.

Sprawdza kworum

Wytyczne
Rozdział V,
pkt 78

Po zakończeniu głosowania komisja sprawdza, czy liczba obecnych członków to co najmniej **2/3 jej pełnego składu**, w tym przewodniczący lub jego zastępca.

Sprawdza, czy w lokalu nie znajdują się osoby nieuprawnione

Wytyczne
Rozdział V,
pkt 74

Komisja sprawdza, czy oprócz członków komisji w lokalu nie przebywają inne osoby niż:

- mężowie zaufania,
- obserwatorzy społeczni,
- obserwatorzy międzynarodowi,
- obsługa informatyczna (jeśli jest zapewniona).

Jedynie w czasie otwierania urny i wyjmowania z niej kart dopuszczalna jest obecność w lokalu dziennikarzy.

Zapieczętowanie wlot urny

Wytyczne
Rozdział V,
pkt 76

Przewodniczący komisji zapieczętowanie wlot urny wyborczej:

- zaklejając go paskiem papieru, na którym stawia się pieczęć komisji, oraz na którym podpisują się obecni członkowie komisji,
- lub jeśli je otrzymała naklejając jednorazowe plomby – czyli nalepki foliowe opatrzone unikatowym numerem. Nalepkę stempluje się pieczęcią komisji, a jej numer wpisuje się do protokołu wewnętrznego.

B) Rozliczenie kart do głosowania 1/2

Gdy wlot urny zostanie zabezpieczony, komisja przechodzi do ustalenia wyników głosowania.

Co robi komisja?

Wytyczne
PKW
Projekt
Protokołu

Sprawdź
sam i wpisz,
jaki to punkt
w protokole

Ustala liczbę otrzymanych kart do głosowania

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 85. 1).

- Komisja przepisuje z protokołu wewnętrznego liczbę otrzymanych kart do głosowania
- **Liczbę tę wpisuje do właściwego projektu protokołu** (do Sejmu, Senatu i referendum oddzielnie)

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę wyborców uprawnionych do głosowania

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 85. 2).

Komisja ustala liczbę osób uprawnionych do głosowania

Projekt
Protokołu pkt:

- **Liczby osób uprawnionych do głosowania w wyborach do Sejmu i do Senatu oraz w referendum muszą być równe.**

Ustala liczbę niewykorzystanych kart do głosowania

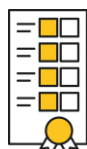
Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 85. 3).

Komisja przelicza niewykorzystane karty do głosowania w każdym z wyborów oraz referendum, a ich liczbę **wpisuje do właściwego projektu protokołu (do Sejmu, Senatu i referendum oddzielnie).**

Projekt
Protokołu pkt:

- Komisja pakuje niewykorzystane karty w pakiety oraz opieczętowuje i podpisuje je – odrębnie:**
 - karty w wyborach do Sejmu,
 - karty w wyborach do Senatu oraz
 - karty w referendum.

Jeśli komisja znajdzie w trakcie głosowania lub po jego zakończeniu **kartę (lub karty) do głosowania pozostawione lub zwrócone przez wyborcę, NIE wrzuca ich do urny i NIE uwzględnia ich w obliczeniach.**
Karty odnalezione należy zapakować w odrębny pakiet.

Wytyczne
Rozdział V,
pkt 77

Protokół wewnętrzny to ten, w którym komisja zapisuje różne zdarzenia i ważne informacje, np. liczbę otrzymanych kart do głosowania (kiedy przelicza je rano) czy numery plomb na urnie.

Projekt protokołu to „brudnopis” protokołu głosowania, który komisja wypełnia, licząc głosy i ustalając wynik.

Protokół głosowania: Dane z projektu protokołu wpisywane są do systemu informatycznego i stamtąd drukowany jest **protokół głosowania.**

B) Rozliczenie kart do głosowania 2/2

Co robi komisja?

Sprawdź sam i wpisz, jaki to punkt w protokole

Ustala liczbę wyborców, którym wydano karty do głosowania

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 85. 4).

• Komisja ustala liczbę podpisów potwierdzających otrzymanie kart do głosowania. Liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania w wyborach do Sejmu i do Senatu oraz w referendum, mogą się różnić.

Projekt
Protokołu pkt:

• Należy zwrócić szczególną uwagę na adnotacje umieszczone w rubryce spisu „Uwagi”, dotyczące sytuacji, gdy wyborcy odmówili pobrania jednej z kart do głosowania (adnotacje: „bez Sejmu”, „bez Senatu”, „bez referendum”).

Sprawdza, czy liczba kart wydanych + liczba kart niewykorzystanych = liczba kart które otrzymała komisja (dla każdego wyborów oddzielnie)

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 85. 5).

Komisja ustala, czy liczba kart niewykorzystanych i liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania, stanowią w sumie liczbę kart, które otrzymała komisja.

Projekt
Protokołu pkt:

Jeśli liczby te nie sumują się, należy powtórzyć wcześniejsze czynności.

Ustala liczbę osób głosujących za pomocą zaświadczenia

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 85. 9).

• Ustala liczbę osób głosujących na podstawie zaświadczenia

Projekt
Protokołu pkt:

Gdy karty zostaną rozliczone, komisja może przejść do ustalenia wyników głosowania.

Więcej
wiedzy!

Jak oceniamy ważność karty i ważność głosu?

Sprawdź tu:
<https://odpowiedzialnapolityka.pl/strefa-wiedzy/komisje>

Spróbuj
sam!

Quiz: Czy ten głos jest ważny?

W świetle prawa cała komisja musi wspólnie oceniać ważność głosu. Sprawdź, czy dobrze rozumiesz zasady i potrafisz poprawnie ocenić ważność głosu. Zrób quiz online: <https://odpowiedzialnapolityka.pl/strefa-wiedzy/komisje>

C) Ustalenie wyników głosowania

Co robi komisja?

Sprawdź sam i wpisz, jaki to punkt w protokole

Otwiera urnę i wyciąga karty

Wytoczne
Rozdział VI
pkt 86.

- Komisja sprawdza, czy plomby na urnie oraz czy zaklejony wlot urny nie zostały naruszone
- Komisja otwiera urnę i starannie wyjmuję z niej karty, w tym karty w kopertach

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę kart całych w każdym z głosowań

Wytoczne
Rozdział VI,
pkt 89-90.

- Komisja ustala liczbę kart całych dla wyborów do Sejmu, Senatu i referendum.
- Karty całkowicie przedarte nie są brane pod uwagę przy obliczeniach.

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę kart nieważnych

Wytoczne
Rozdział VI,
pkt 91.

Komisja ustala liczbę kart nieważnych, tj. innych niż ustalone urzędowo lub nieopatrzone pieczęcią komisji.

- Liczby te wpisuje projektu protokołu (do Sejmu, Senatu i referendum oddzielnie).
- Komisja pakuje **karty nieważne** w pakiety, odrębnie w wyborach do Sejmu, do Senatu i referendum. Komisja musi taki pakiet **opieczętować i opisać**.

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę kart ważnych

Wytoczne
Rozdział VI,
pkt 91.

- Komisja ustala liczbę kart ważnych w każdym wyborach oddzielnie.
- **Suma kart nieważnych i kart ważnych musi być równa liczbie kart wyjętych z urny.** Sprawdzenia dokonuje się odrębnie dla wyborów do Sejmu i do Senatu i referendum.

Projekt
Protokołu pkt:

Pakuje w pakiety tymczasowe karty ważne w wyborach do Senatu i Referendum

Wytoczne
Rozdział VI,
pkt 91.

Komisja zostawia karty ważne do Sejmu, aby ustalić wynik głosowania.

- Karty ważne w wyborach **do Senatu komisja pakuje w pakiet tymczasowy** (opisuje i opieczętuje).
- Karty ważne w **referendum komisja pakuje w pakiet tymczasowy** (opisuje i opieczętuje).

Projekt
Protokołu pkt:

C) Ustalenie wyniku głosowania: Sejm

Gdy pakiety tymczasowe z kartami ważnymi w wyborach do Senatu i referendum zostaną spakowane, komisja przechodzi do ustalenia wyniku głosowania w wyborach do Sejmu.

Co robi komisja?

**Prawo
Protokół**

Sprawdź
sam i wpisz,
jaki to punkt
w protokole

Ustala liczbę głosów nieważnych

**Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 95.**

Komisja wspólnie decyduje o nieważności/ważności głosu.

Projekt
Protokołu pkt:

- Komisja rozkłada głosy nieważne według przyczyny nieważności i osobno je opisuje.
- Komisja pakuje karty ważne z głosami nieważnymi w odrębne pakiety – według przyczyn nieważności głosu.

Ustala liczbę głosów ważnych

**Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 96.**

Wszystkie

- Komisja liczy głosy ważne i ich liczbę wpisuje do projektu protokołu.
- Suma liczby głosów ważnych i liczby głosów nieważnych musi być równa liczbie kart ważnych.

Projekt
Protokołu pkt:

Głosy ważne

+

Głosy nieważne

=

Karty ważne

Grupuje i liczy głosy ważne na poszczególne listy

**Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 97.**

Na listy

- Komisja ustala liczbę głosów ważnych oddanych na każdą z list (list kandydatów na posłów).

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów

**Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 97.**

Na kandydatów

- Komisja ustala liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów. Robi to oddzielnie wobec każdej z list.
- Wszystkie swoje ustalenia komisja wpisuje do projektu protokołu.

Projekt
Protokołu pkt:

Pakuje karty ważne z głosami ważnymi

**Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 97.**

- Po sprawdzeniu poprawności wszystkich ustaleń komisja pakuje karty według list kandydatów.

Projekt
Protokołu pkt:

C) Ustalenie wyniku głosowania: Senat

Gdy komisja ustali wyniki głosowania w wyborach do Sejmu, przechodzi do odpakowania pakietu tymczasowego dot. wyborów do Senatu.

Co robi komisja?

- Rozdziela karty ważne w wyborach do Senatu na głosy nieważne i głosy ważne

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 101-107.

Sprawdź sam i wpisz, jaki to punkt w protokole

Komisja wspólnie decyduje o nieważności/ważności głosu.

Projekt
Protokołu pkt:

- Komisja rozkłada głosy nieważne według przyczyny nieważności i osobno je opisuje.
- Komisja pakuje karty ważne z głosami nieważnymi w odrębne pakiety – według przyczyn nieważności głosu

- Ustala liczbę głosów ważnych

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 108.

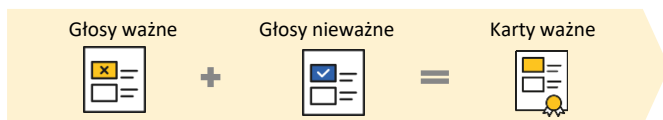
Komisja ustala liczbę głosów ważnych

Projekt
Protokołu pkt:

Wszystkie

- Suma liczby głosów ważnych i liczby głosów nieważnych musi być równa liczbie kart ważnych.

- Ustala liczbę głosów na poszczególnych kandydatów

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 109-111

Na kandydatów

- Komisja ustala liczbę głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów na senatora.
- Wszystkie swoje ustalenia komisja wpisuje do projektu protokołu.

Projekt
Protokołu pkt:

- Pakuje karty ważne z głosami ważnymi

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 112.

- Po sprawdzeniu poprawności wszystkich ustaleń komisja pakuje karty według kandydatów.

Projekt
Protokołu pkt:

C) Ustalenie wyniku głosowania: referendum

Gdy komisja ustali wyniki głosowania w wyborach do Senatu, przechodzi do odpakowania pakietu tymczasowego dot. referendum. Ponieważ referendum zawiera 4 pytania na jednej karcie, ważność ustala się dla każdego pytania oddzielnie. Komisja wspólnie decyduje o nieważności/ważności głosu.

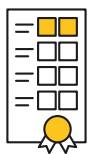
Co robi komisja?

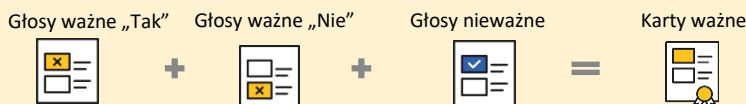
**Prawo
Protokół**

Pytanie pierwsze: ustala wynik

**Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 114-123.**

- Komisja ustala liczbę
 - głosów nieważnych,
 - głosów ważnych pozytywnych „Tak”,
 - głosów ważnych negatywnych „Nie”.
- Sprawdza, czy liczby te sumują się**
(liczba głosów nieważnych + liczba głosów ważnych na „tak” i ważnych na „nie”
ustalona dla danego pytania = liczbie kart ważnych)

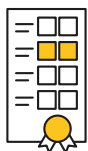
- Wpisuje ustalenia do projektu protokołu

Projekt
Protokołu pkt:

Sprawdź
sam i wpisz,
jaki to punkt
w protokole

Pytanie drugie: ustala wynik

j.w.

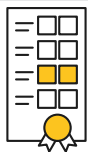

- Komisja ustala liczbę
 - głosów nieważnych,
 - głosów ważnych pozytywnych „Tak”,
 - głosów ważnych negatywnych „Nie”.
- Sprawdza, czy liczby te sumują się**
- Wpisuje ustalenia do projektu protokołu

Projekt
Protokołu pkt:

Pytanie trzecie: ustala wynik

j.w.

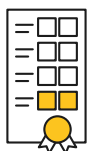

- Komisja ustala liczbę
 - głosów nieważnych,
 - głosów ważnych pozytywnych „Tak”,
 - głosów ważnych negatywnych „Nie”.
- Komisja sprawdza, czy liczby te sumują się**
- Wpisuje ustalenia do projektu protokołu

Projekt
Protokołu pkt:

Pytanie czwarte: ustala wynik

j.w.

- Komisja ustala liczbę
 - głosów nieważnych,
 - głosów ważnych pozytywnych „Tak”,
 - głosów ważnych negatywnych „Nie”.
- Komisja sprawdza, czy liczby te sumują się**
- Wpisuje ustalenia do projektu protokołu

Projekt
Protokołu pkt:

Pakowanie kart referendalnych

**Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 124.**

- Po sprawdzeniu poprawności wszystkich ustaleń komisja pakuje karty referendalne

Projekt
Protokołu pkt:

D) Wypełnienie i przesłanie protokołów

Gdy pakiety z wszystkimi kartami zostaną opisane i zamknięte, a projekty protokołów wypełnione w odpowiednich miejscach, komisja przechodzi do dalszych czynności związanych z wypełnianiem protokołów.

Co robi komisja?

Sprawdź sam i wpisz, jaki to punkt w protokole

Uwagi od członków komisji lub mężów zaufania

Wytyczne
Rozdział VI,
126-128.

- Komisja ustala liczbę mężów zaufania
- Komisja pyta, czy członkowie komisji lub mężowie zaufania wnoszą jakiegokolwiek uwagi. Jeśli tak, komisja musi się do nich ustosunkować

Projekt
protokołu
punkt

Sprawdza poprawność danych na projektach protokołów

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 129-130.

- Aby przygotować ostateczną treść protokołów oraz sprawdzić poprawność dokonanych obliczeń, komisja wprowadza dane z projektów protokołów (pisanych odręcznie) do aplikacji **Protokoły obwodowe (część systemu WOW - Wsparcie Organów Wyborczych)**
- Komisja robi to dla każdego wyborów oddzielnie
- Jeżeli aplikacja sygnalizuje błędy lub ostrzeżenia, należy je naprawić lub wyjaśnić

Sprawdza poprawność danych (porównanie wydruku protokołu i projektu protokołu pisanego odręcznie)

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 130. 5).

Komisja sprawdza dane poprzez odczytanie na głos danych z wydrukowanego projektu protokołu oraz porównanie ich z danymi z ręcznie sporządzonego projektu protokołu.

Podpisuje wydrukowane protokoły głosowania

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 133.

- Komisja drukuje odpowiednią ilość egzemplarzy protokołów oraz kopii protokołu.
 - Podpisują je wszyscy członkowie komisji wyborczej i mężowie zaufania
- Uwaga!** Po podpisaniu wydruków przez komisję mówimy o **protokołach głosowania**, a nie projektach protokołów

Przesyła dane z protokołów do sieci elektronicznego przekazywania danych i skany protokołów do konsula

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 134;
pkt 135-148.

- Szczegółowy tryb i zasady przekazywania wyników głosowania i protokołów w obwodach utworzonych za granicą określa Uchwała nr 194/2023 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 15 września 2023 r. Link: https://pkw.gov.pl/uploaded_files/1694846874_uchwala-przekazywanie-wynikow-z-zagranicy-sejm-i-senat-2023-r-z-referendum.pdf

Więcej materiałów edukacyjnych znajdziesz na:
odpowiedzialnapolityka.pl/strefa-wiedzy/

Sprawdź nasze kursy e-learningowe
dla obserwatorów społecznych i mężów zaufania:
kursy.odpowiedzialnapolityka.pl

Autorzy

dr Dominika Bijoś

Karol Bijoś

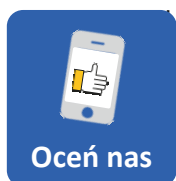
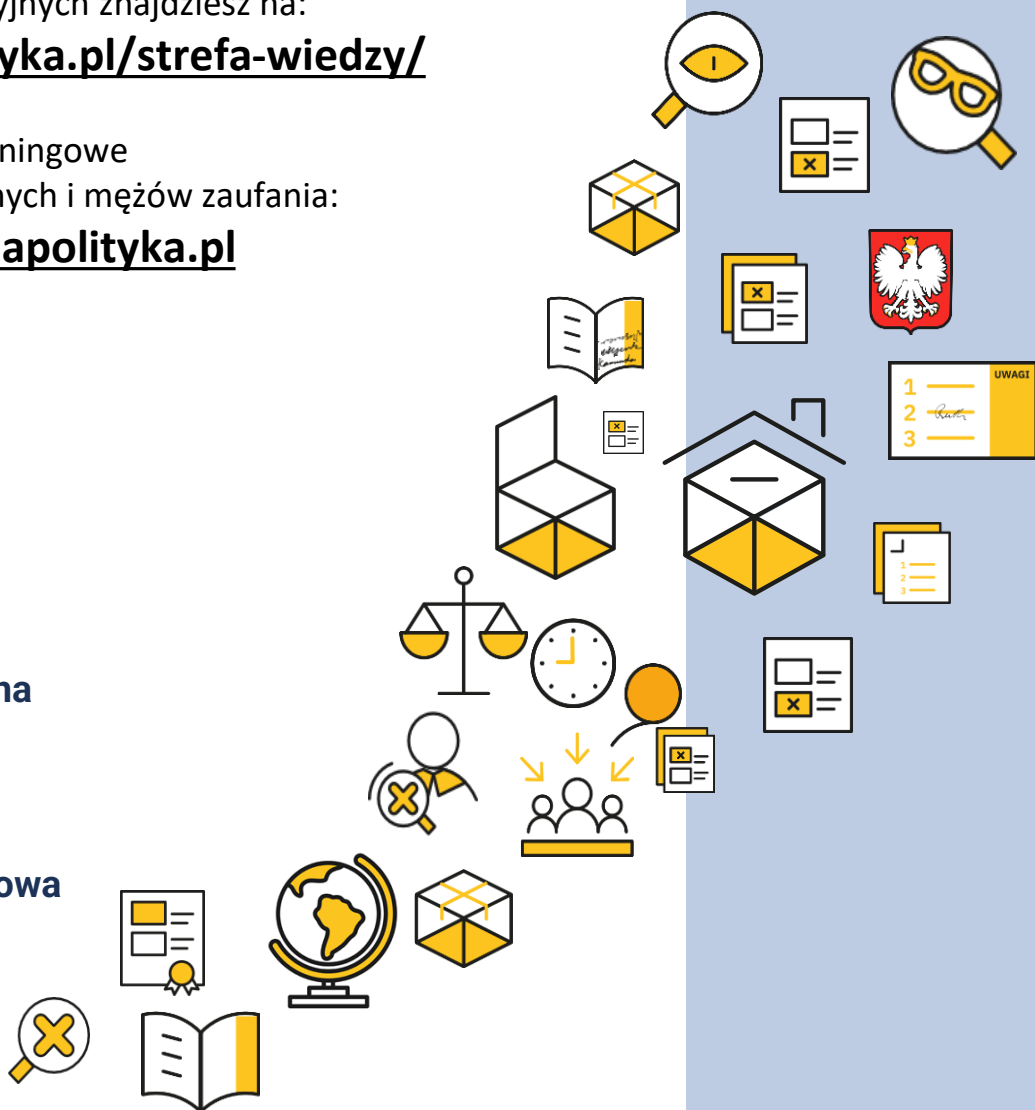
Zofia Lutkiewicz

Współpraca merytoryczna

dr Anna Frydrych-Depka

Korekta i redakcja językowa

Helena Krajewska

Wykorzystałeś w pracy ten materiał?
Spodobał Ci się lub masz do niego uwagi?

Daj nam znać, wypełnij ankietę:
<https://forms.gle/MNfmUFpb3MDbFynx5>

Fundacja
**Odpowiedzialna
Polityka**

Wersja 1.0, Październik 2023

© Copyright by Fundacja Odpowiedzialna Polityka

© All rights reserved – wszelkie prawa zastrzeżone, Warszawa 2023